

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele zdravotních služeb pro obor

klinická logopedie

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2024. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 147, formou vyhlášky č. 316/2023 Sb. ze dne 12. října 2023, která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Předání dat je možné pouze elektronicky **prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CÚV)**, která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CÚV. Pro předání dat do CÚV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách www.uzis.cz v v horní liště označené červeně a uvedené jako **REGISTRY NZIS VSTUP** na adrese: <http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>.

Předání dat do aplikace CÚV bude ukončeno 30. 4. 2025.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 – vymezení pojmů, § 10 – program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 – povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Výkaz vyplňují samostatně všechna logopedická pracoviště včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajské jednotky (dále ZJ), bez ohledu na jejich zřizovatele.

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

V elektronické šabloně výkazu se vyplňují žluté a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“. Šedě podbarvené kolonky se nevyplňují.

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Vyhláška MZ ČR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 2 až 6 (kliničtí logopedi, z toho kliničtí logopedi beze smlouvy se zdravotní pojišťovnou, logopedi, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, a ostatní odborní pracovníci).

- sl. 1 Kliničtí logopedi - § 23 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 2 ze sl. 1 kliničtí logopedi (§ 23 zákona č. 96/2004 Sb) bez smlouvy se zdravotními pojišťovnami.
- sl. 3 Logopedi - § 43 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci
Patří sem odborní pracovníci na oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. Přepočtení a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.
- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.) Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují u daného poskytovatele zdravotnických služeb, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:
 - na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
 - na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
 - jako spolupracující rodinný příslušník,
 - fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce
- ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:

součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období

$$= \frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

- ř. 21, sl. 1 počet ošetření - vyšetření (konzultací)
- ř. 22, sl. 1 počet léčených osob celkem = počet unicitních rodných čísel za rok
Jde o celkový počet osob, které byly alespoň jedenkrát za sledovaný rok v logopedické péči (tj. jde o tzv. počet prvních ošetření - vyšetření v roce a každý pacient je započten pouze jedenkrát).
- ř. 22, sl. 2 ze sl. 1 - počet vstupních vyšetření znamená počet osob zařazených nově do evidence během sledovaného období
- ř. 22, sl. 3 ze sl. 1 - počet pacientů, u kterých byla za sledované období ukončena léčba
Mezi pacienty s ukončenou léčbou se započítávají i ti pacienti, kteří ze své vůle přestali navštěvovat klinického logopeda.

Oddíl III. Léčení pacienti pro vybranou poruchu (vadu) za sledované období (uvádí se počet poruch (vad))

Jde o pacienty z kartotéky klinického logopeda / logopeda, kteří jsou u něj léčeni pro vybranou poruchu (vadu) a byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok pro vybranou poruchu (vadu) pozváni. Uvádí se pouze hlavní porucha (vada) řeči, tj. **každý pacient se do tabulky započítává jen 1x**. Započítávají se i pacienti hospitalizovaní na různých odděleních, za kterými logoped dochází.

- sl. 1 **Pacienti celkem**
- ř. 41 Lehké vady - Dyslálie simplex (F80.0) - dyslálie parcialis (levis). Typ monomorfní (hl. z 1 art. oblasti)
- ř. 42 Středně těžké vady celkem
- ř. 43 Dyslálie multiplex (F80.8, F80.9) - d. universlis, d. gravis, d. parcialis - typ polymorfní (hl. z více art. oblastí)
- ř. 44 Opožděný vývoj řeči (R62.0, R62.8, R62.9)
- ř. 45 Specifické vývojové poruchy učení (F81.0 – F81.9) - narušení schopností od časně fáze vývoje - v. dyslexie, v. dysgrafie, v. dyskalkulie. Poruchy smíšené a NS
- ř. 46 Specifická vývojová porucha motorických funkcí (F82) - poškození vývoje motorické koordinace, v. dyspraxie, v. koordinační porucha
- ř. 47 Smíšené specifické vývojové poruchy (F83) - směs specifických vývojových poruch řeči a jazyka, školních dovedností a motorické funkce. Může je doprovázet i porucha kognitivních schopností
- ř. 48 Těžké vady celkem
- ř. 49 Afázie (R47.0–R47.8), Dyslexie a jiné znakové poruchy (R48.0–R48.8) - alexie, agnosie, apraxie, agrafie, akalkulie
- ř. 50 Dysartrie, Anartrie (R47.1)
- ř. 51 Balbuties (F98.5)
- ř. 52 Tumultus sermonis (F98.6)
- ř. 53 Dysfágie (R13)
- ř. 54 Dysfázie (F80.1, F80.2)
- ř. 55 Poruchy sociálních funkcí (F94.0–F94.9) – elektivní mutismus, ne pervazivní vývojové poruchy, Hyperkinetické poruchy (F90.0–F90.1)
- ř. 56 PAS (F84.0–F84.9) - poruchy autistického spektra

- ř. 57 Palatolálie (Q35.1–Q35.9, Q36.0, Q36.1, Q36.9, Q37.0–Q37.9), a jiné vrožené vady jazyka, úst, hltanu (Q38.0–Q38.9) - řečová vada spojená s rozštěpovou vadou, a jiné vrožené vady jazyka, úst, hltanu (Q38.0–Q38.9)
- ř. 58 Poruchy hlasu (R49.0–R49.8) – vč. Hypernazalita a hyponazalita (R49.2) - bez psychogenních poruch hlasu
- ř. 59 Poruchy sluchu (H90.0–H90.8, H91.1)
- ř. 60 Nemoci nervové soustavy (G00–G99) - mozková obrna, hemiplegie, paraplegie a tetraplegie, jiné paralytické syndromy
- ř. 61 Poruchy duševní a poruchy chování (F00–F09) - např. mírná porucha kognitivních funkcí
- ř. 62 Symptomatické poruchy řeči výše neuvedené (např. u ADHD, MR, ZP) - řečové vady, které jsou příznakem jiného dominujícího onemocnění, syndromu
- ř. 63 Poruchy příjmu potravy v kojeneckém a dětském věku (F98.2)
- ř. 64 Celkem (součet ř. 41 + 42 + 48)

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. ≠ 0

Pokud v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 ≠ 0, pak ř. 11 ≠ 0 ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce.

ř. 11 ≥ ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II.

ř. 21 a 22 sl. 1 ≠ 0

ř. 21, sl. 1 ≥ ř. 22, sl. 1

ř. 22, sl. 1 ≥ ř. 22, sl. 2

ř. 22, sl. 1 ≥ ř. 22, sl. 3

ř. 22, sl. 1 ≥ ř. 64, sl. 1

Oddíl III.

ř. 42 = součet ř. 43 až 47

ř. 48 = součet ř. 49 až 63

ř. 64, sl. 1 = součet řádků 41, 42 a 48, sl. 1